

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Memento mori!

Zombor, október 29.

Az életsarjasztó napnak sugarai immár bágyadtan ömlenek el a kopár tarlókon. Itt-ott egy-egy késve nyíló vadvirág fürdik még csak hideg fényében. A többinek már az első dér vagy az első hó lefonnyasztotta színesen mosolygó szirmait. Megfakult a fák lombátrának üde zöld bársonya s ez a fakó dísz is hull-hull, amint egy-egy gyöngye szellő megrezdíti a szárnyát.

Az életnek minden fénye, színe, hamva, melege egymásután tűnik el az ismeretlen enyészet meg-megnyiló kapuja mögött s itt marad merevítő mély álomba merülve az éltető anyaföldnek minden életdíszétől megfosztott pusztasága. A zizegő szél fagyos lehelle, mikor az arcunkba csap, megborzon-gatja a lelkünket is, mintha sirbolból jönne.

A természet csendes haldoklásának láttára ellenállhatatlan erővel ragadja meg lelkünket a mulandóság gondolata. Bizonyosan az őszi hervadásnak ez a hatása szenteltette november másodikát a halottak emlékezetének. E nap előestéjén az életért életre menő harc zivajja megcsendesedik egy pillanatra, a viaskodó karok és elmék egy lélek-zetvételnnyire megpihennek. Magába száll mindenki s gondol a halálra.

Megnyílnak a temetőkeretek az élők sokaságai előtt, kik megható némaságban tódulnak ki a halottak országába az emlékezés mécsével és a kegyeletes szeretet virágaival. Mintha néhány órára megfordulna a világ rendje: megüresedik az élet országa, hol örökös harc dúl az egyenlőtlenek között, és megnépesül a halál birodalma, hol örök békében egyesülnek az egyenlők.

Gondoljatok a halálra! Kik biborotok fényét kényeskedve féltitek a szur-

tos kezek érintésétől; kik aranyaitok garmadájából kelletlenül dobtok oda egy fillért a könyörgő éhségnek; kik véletlen hatalmatokat a gyöngék legigázásában éreztetitek; kik testi vagy lelki kiválóságtok gögös tudatában megvetéssel fordultok el a gyarlóságokban sinylőktől: gondoljatok a halálra!

Bibor, arany, hatalom, szépség, szellem e világból való értékek, a halálban nem marad belőlük semmi, csak por és hamu. Itt fejedelem és koldus, dugazdag és szegény, ur és rabszolga, lángész és együgyűség — ott mind csak por és hamu.

Gondoljunk a halálra, de ne csak halottak napján, mikor a rideg lelkű ember is gondol reá, mert kegyeletes emlékezés és magabaszállás nélkül is meghajlik a szokás hataima előtt; hanem gondoljunk a halálra az élet minden órájában, jó és rossz fordulataiban egyaránt. Akkor nem ejt rabjává a hiúságok hiúsága. Akkor életünkkel nem teszszük óhajtott nyereséggé a halált embertársaink számára s a halálban nem fogunk borzalmas veszteséget látni magunkra nézve. Akkor nem változtathat át mássá a halál, akkor már az életben is olyanok igyekszünk lenni, mint a halálban: egyformák mindenkivel.

Ez elhatározással bocsássanak el maguktól a halottak az ő estéjükön!

Az élet titkaiból.

Boldodságra minden ember vágyódik, de kevés tudja, miben áll és mely úton jutni hozzá. Aki egész életén át délibábot kergetett, magára vessen és ne panaszkodjék, hogy az élet megcsalta. Nem az élet volt csalárd, hanem ő volt balgatag, mert amit birt, nem tudta megbecsülni s amit becsült, nem volt elérhető.

Az idő eljár a maga dolgában. Nyomorúsággal, bajoskodással bár, de mégis hamar legördül egy ember élete. Mik azok az öntudatlan, fejletlen boldog gyermekek, mikor a szülői szeretet önfeláldozó gondoskodása még az árnyéktól is őrzi lépteinket? . . . Alig tudjuk nyomukat kijelölni, oly sietve tűnnek tova.

S mit mondjunk az ifjuság sugaras napjairól, az élet ifju tavaszáról? Sejtjük, keressük a boldogságot, az élet örömeit és mielőtt boldogok lehetnénk, már visszavonhatlanul eltűnt.

Ugyáltszik, hogy — ha van nemes öröm, ha van valóság az életben, azt a teremtő a küzdelmes férfiukornak tartotta fenn. Jele, hogy a valódi örömben csak nehéz küzdelem után részesülhetünk, — hozzátartozik ez lelkünk sajátosságához.

Küzdelem nélkül egy munkátlan, henye ifjuság, egy lelkével, nemes kötelességével nem gondoló férfiú, hibákkal, félszűrségekkel megrakva érkezik az öregség napjaihoz.

A szépen elszáradt falevél az őszi tájakon, az illatozva meghervadt fű a lekaszált réteken, vagy az őszi szelek sivitása közt tovaragadt száraz kóro, mind szépek, mind megilletők. De az emberi test hanyatlása, a kialvó szemek, a színtelen ajkak, a hideg, fáradt lehelet nyomorult kinézést adnak a lelkével sohasem gondoló férfiúnak.

Ott sir fonnyadt arcán a gyáva féltékenység, mellyel az élethez mindenáron ragaszkodik, ott van a fukar önzés, mely által e rothadásnak indult állati állomány még mindig el akarná venni a világot, hogy csak ő élhessen.

És ha látjuk a nyomorult erőlködést, a hiúságot, a kevélységet, a gögöt ez omladozó, dűledező építmény felett is fitogtatva kiterjeszkedni, undorral fordulunk el az embertől, a teremtés koronájától.

Ha gyermekségünktől kezdve ifjuságunkon át fel egész az öregség hanyatló koráig nem igyekszünk lelkünket kifejteni, nem lehetünk akkor az Isten képére teremtettek, mert a lélek az, mely része az istenségnek.

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
KOCSIK
JÁTÉKOK
DISZMŰÁRUK

Férfiingek, kalapok, nyakkendők,

valódi Jäger alsóneműek

óriási választékban! 100-30 Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA

ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MELLETT.

Ha ifjúságunkat nemes munka közt töltöttük, ha férfikorunkban családjunkat, a hazát, az emberiséget, felebarátainkat nemesen, tisztán szeretjük, ha csüggedetlenül, tántoríthatlanul küzdöttünk munkatehető napokban az erényért, a közért, a jóért, ha megőriztük lelkünk mélyében hitünket, ha boldog napokban úgy, mint a nehezekben az Istent sohasem zártuk ki lelkünk érzéséből, szóval: ha szorgalommal igyekeztünk mind közelebb jutni a végtelenség nagy gondolatához, akkor az öregség tisztaságán ott tündököl a család meleg szeretete, a hazafiság dicső visszaragyogása, az emberiség isteni sugara, az önmegadás, a boldogító bizalom nyugtató érzése.

Oh, te munka embere, kit a leg-súlyosabb gond, a kenyérgond nyom, ne hidd magadat azért boldogtalannak és ne irigyeld a gazdagságot zajos vígalmai között! A boldogság, melyet e világon élvezhetsz, sokkal kevésbé függ attól, amit tehetségedben, vagyonban, hatalomban bírsz, mint inkább attól, miképp tudod ez adományokat alkalmazni és hasznodra fordítani.

Az élet mesterségét csak úgy kell tanulni és gyakorlat által elsajátítani, mint minden más mesterséget. Semmi sem balgább, mint a mohó vágy az életben hirtelen boldogulni; embereink mind mesterek akarnak lenni, anélkül, hogy inaskodtak volna és azért kontárok maradtak teljes életükön át.

Kívánságaink rendszeresen tulszárnyalják tehetségeinket, „a boldogság pedig — mint a példaszó tartja — akkor kezdődik, mikor a többrevágás megszűnik“. A derék ember azért tehetségeit lehetőleg magasabbra törekszik kifejteni és magát ahhoz szoktatja, hogy hívásai mindig képzettségéhez képest legyenek mérsékelve, míg a hitvány semmit nem tanulva, folyvást csak vágyait kergeti és árnyék után kapkod.

H I R E K .

Halottak napján.

Irta: **Herceg Ferenc.**

Kérlek, kedves olvasóm, ne dobd el boszusan ezt a lapot, hanem szenvedd el néhány percre a kellemetlen érzést, melylyel a keserű és megszegényítő igazságok feszegetése jár.

Hatalmas tüntető menet vonul el lelki szemeid előtt. A tüdővészések tüntető menete. Nyolcvanezer ember, akinek szemében már ott vibrál a halálos félelem. Órákon át látod őket vánszorogni és a rettenetes menet még sem akar véget érni. Fekő arcú, horpadt mellű parasztok, kiknek sovány válláról oly furesán lóg a cifra szür. Elaszott urie emberek, akik fázva vonják össze prémes kabátjukat. Munkásemberek, akik erőtlenséggel vonszolják maguk után a nehéz esakányt. Azután a huszesztendősök serege! A fiatal lányok, akik menyasszonyi ruhába öltöztek és rémülődözve kacérkodnak a halállal. A nyurga fiúk, kiknek szívében forró vágyak lobognak és kiknek arca eltorzul a félelemtől.

Amit a hatalmas állam nem tud megcsinálni, azzal megpróbálkozik a gyöngé társadalom. A József Szanatórium Egyesület megragadó hévvel, bámulatos szívóssággal harcol az alattomos ellenséggel. Vezető emberei fáradhatatlanul tervezgetnek, írnak, szónokolnak, izgatnak, kérlelnek és koldulnak, hogy felrázzák közömbösségéből a társadalmat.

A szíves olvasó most már tudja, hogy cikkem tulajdonképpen reklám-cikk akar lenni. Valóban az. Az életnek szeretnék reklámot csinálni a halállal szemben. A reménynek, a verőfénynek a csüggedés s az árnyék principiuma ellen. A Szanatórium Egyesület egy megkapóan gyöngéd ötlete adta a kezembe a tollat. Felhívást tesz közzé, melyben azokhoz fordul, akik halottak napján virágot tesznek kedveseik sírjára. Ha mindenki csak egy virágszállal kevesebbet fon koszorújába és az egy virágszál árát elküldi az egyesületnek, akkor megígéri, hogy megmenti ezer tudóbeteg ember életét.

Az enyészetet állítani az élet szolgálataiba, a halottak napját a reménység ünnepevé avatni: gyönyörű gondolat. Aki valaha

már végig szemlélte és végig szenvedte egyik kedvesének lassu elsoványodását, akit tehetetlen fájdalommal töltött el egy ifju élet korai elhamvadása: az meg fogja érteni a Szanatórium Egyesület szövegét. S aki megérti, az hozzá fog járulni a nemzet szegényfoltjának letörléséhez. A József királyi herceg Szanatórium Egyesület címe (Budapest, IX., Lónyay-utca 47.)

Herceg Ferenc e gyönyörű cikke még azoknak figyelmét is felkelti a szép társadalmi munka iránt, akik eddig késlekedtek. Örömmel írjuk, hogy megyénk és városunk kiveszi részét ebből a mentési munkából. A gyűjtés eredményét lapunkban közzé fogjuk tenni.

Vajha mindenki megértene a megkapóan gyöngéd ötletet: egy virágszállal kevesebbet kell kötni a kegyelet koszorújába s ezt az egy virágszállal átadni a halál jegyeseinek élete megváltására!

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a szabadkai munkásbiztosító pénztár választott bírának helyettes elnökévé József Milorád szabadkai kir. törvényszéki bíró nevezte ki.

Beosztás. A földművelésügyi m. kir. miniszter a zombori törvényhatósági m. kir. állatorvoshoz Tarján Lajos m. kir. állatorvos gyakornokot osztotta be szolgálattételre.

Kinevezés. Lévy Nándor zombori központi fiúiskolai tanítót a magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Pancsovara állami tanítónak kinevezte.

Esküvő. Jenovai János gádori tanító e hó 25-én esküdött örök hűséget Ullmer Boriskának Bajmokon. A lakodalmat Gádonon folytatták, hol mozsárdurrogatással és zene-szóval fogadták az ifju part. A lakodalmi vacsorán részvett a község egész intelligenciája az előjárósággal egyetemben.

Értekezlet. Bács-Bodrog vármegye állatorvosai az új husvizsgálati szabályrendeletben foglalt intézkedéseknek megbeszélése céljából Zomborban a törvényhatósági m. kir. állatorvos elnökle mellett értekezletet tartottak. Megállapodás jött létre a rendelet egyöntetű végrehajtására. Az ügy kiváló fontosságára való tekintettel — csekély kivétellel — az összes hivatalban levő állatorvosok részt vettek az értekezleten.

Eljegyzés. Strompf Miklós eljegyezte Bezeg Erzsikét Szabadkán.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Csak egy virágszállat! . . .*)

Szakadatlan hangzó halotti harangzó —
Ha egyik elhallgat, elkezd a másik;
Szívünk drága gyöngye: szemünk hulló könnye
Nyomán az anyaföld izamósra ázik.

Hogyha egy mederbe gyúlne egyszer egybe
Minden elhullott könyv széles e hazába:
Hömpölygő hullámmal átszelné a rónát
Tisza-Duna mentén egy új folyam árja . . .

Magyar temetőknél minden zugja tömve
Egy-egy sír minden kis talpalatnyi földje,
Kalászos rónánk szorgos hangya népe
Mint a pergő kalász, úgy omlik beléje.

Rágódik kebelén korunk szörnyű kórja,
Véres háborúknál rémesbb rombolója;
Alattomban támad, tizedeli népünk
S pusztítása elé tehetetlen' nézünk.

Csirájába fojtja a fesledő bimbót,
Liliomot hervaszt, lenge száron ringót,

*) A József kir. herceg Szanatórium Egyesület halottaknapjára.

Sudár jegenyéink' ledönti a porba —
Néma temetőknél ott hevernek sorba.

És mi látjuk őket szenvedve hervadni,
A halál csókjától élve elhamvadni,
Tüzes poklot járni, megváltásra várni . . .
— S megyünk tehetetlen' a sírjokat ásni . . .

Kegyelet szent napján, ha dér száll a földre:
Sírjaik virággal, koszorúkkal fődve.
— S egy könyörgő szózat, mely e hazán áthat,
E koszorúkból kér — csak egy virágszállat!

Ha minden sírhalom minden virágcsokra
Csak egy virággal lesz kevesebbet fonva,
Amit az irgalom kosarába szántak:
Életet jelent ez sok halálraszántnak.

A sok virágszállból virágerdő léssen!
S arat az irgalom! — Úgy fogadja készen
Az ellent, mely aztán már hasztalan támad!
S nem kér hozzá többet, — csak egy virágszállat!
Balla Miklós.

Új föld, új szerencse.

Irta: **Viktória.**

Megvallom az igazat, mindig idegenkedtem ugyan a telegráf-hivatalnokságtól és örömebb lettem volna tanítónő, ha ezt

kissé magas álmokkal foglalkozó atyám megengedi, azonban most, hogy épen pályám utolsó éveiben szolitanak fel szüleim, hogy ha tehát az örökös apró ketyegés nekem csakugyan szívdobogást okoz — akkor hagyjak abban mindent és jöjjenek haza, majd megmondják, miért: kimondhatlan fájdalommal és aggodalmakkal töltötte el szívemet. Kettőre gondoltam: hogy anyám végre is el akar válni apámtól s hogy emiatt akarják gyors hazautazásomat; a másik, ami talán jobban megijesztett, hogy a pénztárnál nem történt-e valami nagy szerencsétlenség?!

Otthonlétemben többször láttam, hogy szüleim közt keserű civódás tört ki, oly pénzek miatt, melyeket vissza kellett volna tenni a pénztárba gyorsan s nem lehetett; hogy ilyenkor egy-egy kisebb birtokunkat adtuk el szegény parasztbereknek gyarló áron, s hogy a békesség és egyensúly csak napok után tudott nagynehezen helyreállani — egy-egy fényes vacsorával, melyen Péter Tamás tanár ur rendszeren jelen volt.

Ki volt ez a tanár?

Isten oltalmazzon meg minden család-apat ilyen jóbaráttól. Egy katonapapból lett világi ember, a legnyájásabb, leghizelgőbb modorral, okos, tudományos beszéddel, melyért eleinte apám bálványozta, — később, szegyenlem mondani — anyám dicsérte tulságos lelkesedéssel.

Kereskedelmi iskolánkról.

Zsulyevits Ernő, a zombori felső kereskedelmi iskola igazgatója a következő sorok között felhívta bennünket:

Tekintetes Szerkesztőség!

A zombori felső kereskedelmi iskoláról, bizonyosan tájékoztatásból, több oly nézet van elterjedve, amelyek a valóval ellenkeznek és amelyek intézetünket a nagyközönség szemében ferde helyzetbe állítják.

Engedje meg a tekintetes Szerkesztőség, hogy lapjukban ezeket a téves nézeteket, az igazságnak megfelelően, a következőkben helyesbítsem:

1. A zombori felső kereskedelmi iskola, leütve a kiadásokból a bevételeket, a városnak évenként legfeljebb 8000—10000 koronába kerül.

2. Beírások alkalmával a jelentkezők száma oly nagy, hogy bármikor egy párhuzamos alsó osztályt is lehetne megnyitni. Az alsó osztályba felvettek közül mindig van 8—10 jelesrendű tanuló.

3. Végzett növendékeink, majdnem kivétel nélkül, kereskedelmi pályára lépnek; csak nagyrítkán megy egy-két végzett tanuló más pályára. Zomborban még a jelentőséggel bíró árukereskedések nagyrésze is volt növendékeink kezében van. Közgazdasági vállalatunk pedig, az ország minden részéből, oly nagyszámban keresnek fel bennünket végzett tanulóink alkalmazása ügyében, hogy a keresletnek évek óta nem vagyunk képesek eleget tenni.

Zombor, 1908. okt. 29. — Kiváló tisztelettel: **Zsulyevits Ernő**, igazgató.

Pártoljuk a honi ipart!

A Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület Zomborban, a halottak napja alkalmából, a hazai ipar pártolására hívja fel a közönséget s kéri, hogy válogassa meg a kegyeletnek szánt tárgyakat, mert nagyon sok pénz megy el ilyenkor olyan művirág koszorukra, gyertyákra stb., melyeket nem gyártanak itthon.

Pápai ünnepély. A zombori kath. legényegylet november hó 8-án d. u. 5 órakor pápai ünnepélyt rendez, melyre az egyesület elüljárósága ezután is tisztelettel meghívja a nagyközönséget. Az ünnepség részletes tárgysorozatot legközelebbi számunkban közöljük. A belépés az ünnepélyre ingyenes.

Eljegyzés. Czilczér Sándor bajmoki államvasuti hivatalnok eljegyezte Lampel Margitkát Cegléden.

Országos vásár. A zentai országos vásár november hó 15-én és 16-án fog megtartatni. A vérszentes helyekről az állatok felhajtása meg van engedve.

Villamos áramszolgáltatás

Apatinba. A városi villamos bizottság tegnapelőtt tartott ülésében elhatározta, hogy a villamos telep jövedelmezőségének fokozása végett összeköttetésbe lép az apatini villamos vállalat vezetőségével az iránt, hogy a nekik szükséges villamos áramot a mi villamos telepünk szolgáltassa. A villamos bizottság kiküldöttei az apatini vezetőséggel azonnal megkezdik a tárgyalásokat.

Kisorsolt esküdtek. A zombori kir. törvényszék mint esküdttörvényszék f. évi november hó 16-tól december hó 1-éig terjedő III. ülészakára szolgálattételre kisorsolt rendes esküdtek: dr. Nikolits György ügyvéd, Thum Adolf magánzó, Szauerborn Károly földbirtokos, dr. Scheer Ármán ügyvéd, Schöffler Samu földbirtokos, ifj. Weigand Lőrinc szikvizgyáros, Poppov Lázár kereskedő, Szilágyi Péter nyug. vasuti titkár, Eöri Endre p. ü. titkár, Szigethi István kőfaragó, Panits Koszta kereskedő, Rell János bogár, Pintinger Mihály hentes, Gergurov István kereskedő, Maurer Dénes korcsáros, Frey Imre aranyműves, dr. Vuits Sándor ügyvéd, Falcone Gusztáv kereskedő, Gräber Mihály asztalos, Sztojkov Mija fakereskedő, Vujevich Simon földbirtokos, Tripolszky Gyula vármegyei aljegyző, Matusek Béla virágkészítő, Halm Ervin ny. vármegyei alszámvevő, Mérey József szijgyártó. Cservenka Lajos bizt. fő-ügynök, Maglits István szatócs, Müller Vilmos szabó, Pacsirszki Milán szobafestő és Dörfler Antal szatócs. — Helyettes esküdtek: Gerencsér József vendéglős, Blumenthal Károly árvaszéki ülnök, Zsigmond János vármegyei aljegyző, Bogó József kovács, Bittermann Sándor könyvnyomdatulajdonos, Bikár Milutin kereskedő, Gradits Mátyás kereskedő, Goldstein Albert kereskedő, Göszl Pál kereskedő és Gromilovits Antal korcsáros.

A cigányprimás ravatala. Apatinból rémes szerencsétlenség hírének közlik velünk. Tatai János apatini cigányprimás a napokban meghalt s hulláját szokás szerint fel is ravatalozták. A ravatal a körülötte égő gyertyáktól tüzet fogott s Tatai holtteste teljesen összeégett. Az óriási tömegben összesereglett nép és a tűzoltóság nagy erőfeszítéssel fojthatta el a tüzet, úgy hogy az épületet, mely már égni kezdett, megmenthették.

Utonállók. A bácsbokodi határban egy vándor komédiás párt egy 7 főből álló banda megtámadott s tőlük néhány ébresztő órát, forgópisztolyt és késeket elvettek. A szegény házaspárt alaposan megverték s aztán elmenekültek. A bajai és borsódi csendőrség nyomozza a tetteseket.

Nem kobozzák el a lekvárt!

Furcsa hír terjedt el a héten Zomborban. Szájról szájra adták az ijedt gazdaasszonyok, hogy a rendőrség lefoglalja a lekvárokat. Erre gyorsan rejtegetni kezdtek a lekvárt tartalmazó edényeket, ki a padlásra, ki még a földbe is elásta, némelyik anya ijedten törülgette meg gyermekének lekvártól mazsatos szájacskáját. A hír elterjedésére valószínűleg egy rossz tréfa szolgáltattott okot. A hír terjesztőjét a rendőrség nyomozza. Node azért csak nyugodjanak meg a gazdaasszonyok és szedjék elő az elrejtett köcsö-
göket; a halálos ítélet nincsen kimondva a lekvárra.

Eljegyzés. Paunz Arthur, a pécsi Paunz Adolf kereskedő cég beltagja jegyet váltott Grünhut Ilonkával, Grünhut Jakab bajai nagykereskedő leányával.

Szinielőadás. A József főherceg szanatórium zentai hölgybizottsága jövő hó első felében szinielőadást rendez. A bizottság már megkezdte fárasztó munkáját s így remélhető, hogy az erkölcsi siker mellett nem fog elmaradni az anyagi sem, annál is inkább, mert a tiszta jövedelem a Szanatórium javára lesz fordítva.

A polgári iskolai tanárok fizetésügye. A polgári iskolai tanárok vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze a fővárosban. A rendkívüli közgyűlés összehívását hirtelen határozta el az igazgató-tanácsi ülés, nyomban, hogy a költségvetési tervezet napvilágot látott. A közgyűlés célja az volt, hogy hangsúlyozza ismét a polgári iskolai státusnak a középiskolai státus javadalmával való arányosításának elvét. Mert a költségvetés tételeiből azt látták, hogy azok ezt az elvet nem respektálják teljes egészében: az igazgatókat továbbra is bennhagyja a tanári státusban s így megnehezíti a tanároknak előhaladását s a polgári tanárság erkölcsi tekintélyét is érintve látják ezzel a középiskolai státussal ellenkező elbánással. Másrészt összegyűlt a polgári iskolai tanárság, hogy a viszonyokkal nagyon is megalkudva, kívánságukat a minimumra szorítva, egyhangú megállapodásra jussanak a középiskolai státus javadalmazásához való arányosítás dolgában. Az 1906-ik évi karácsonyi zajos gyűlés óta a kedélyek lecsillapodtak, a javaslatok összegegyeztetése megtörtént, a jogos követelések jórésze a nehéz viszonyokra való tekintettel jobb időkre halasztatott, úgy hogy a mostani közgyűlésre már csak a kompromisszumos határozatok nyilvános, egyhangú kimondására volt szükség. A közgyűlésen háromszáznál több vidéki tanár jelent meg.

Péter ur elválva élt a feleségétől, s mindenütt úgy állította, hogy a válóper véglegesen befejeztetett, s ő bármely órában házasságképes.

E körülményeknél fogva, bár épen nem volt már ifju ember, még fiatal leányok is megtisztelve érezték magukat udvarlása által, sőt, legalább a mi vidékünk ilyen volt — akárhány csinos leány kapva kapott a sima hizelgéseiben.

A legnagyobb szivszorongásokkal siettem haza Budapestről, hol már épen csak a vizsgákat kellett volna letennem.

Öcsém várt a vasutnál.

— Nagy ünnepély lesz, Viki, mondhatom.

— Hol?

— Meglátod. Apámék veszekesznek.

Nini, nézd csak. Látod?

És a tizenöt-tizenhat éves fiu vidám nevetéssel figyelmeztetett egy vastag, piros képű asszonyra, ki a váróteremben Péter Tamás urral sétálgatott.

— Ferdinánd Károlyné, az új törvényszéki elnöknek a felesége. Péter ur most itt legyeskedik.

Egy nagy kő esett le a szivemről, hogy talán megszabadulunk a tanártól. Nem tudtam ellentállani, hogy ne kérdezzem meg:

— Hát hozzánk most nem jár?

— Hogyne járna? Mindenüvé jár, ahol lehet inni, enni és a kártyán nyerni. Persze,

hogy hozzánk is ellátogat. Tegnap este is nálunk vacsorált. Készül ám a gép. Meglátod, abból valami nagyszerű lesz. Maga Péter ur mondta, hogy apám ezzel rettentő szerencsét csinálhat.

Sietve haladtunk a kis félfedelű kocsin és annyira el voltam mélyedve, hogy észre se vettem, mikor a temető melletti szép kis emeletes házunk előtt Pista öcsém megállította a lovakat.

— Még szebb lovaink lesznek, Viki. Ezeket már apám el is adta. Megyünk innen.

Mindezeket csak úgy futva vetette oda öcsém.

— Hol a mama? — kérdém hugomtól, ki akkor tizenkét éves lehetett.

— A mama? Nincs itthon. Képzeld, mamáék egy álló teljes hónapig nem szóltak egymáshoz és Péter ur azért minden este itt ült. Apám egyszer — de már akkor éjfél felé járt az idő, az asztalra csapott, hogy a poharak összetörték, s így kiáltott fel: „Éredj már, az Isten lóditson rajtad, Tamás. Vagy el akarod venni a feleségemet, hát szólj! Oh, Viki, itt rendet kell csinálnod!

Nem került rá a sor, hogy én csináljak rendet.

Nagy, rettenetes dolog történt azon éjjel. Péter ur hazakisérte az elnököt, s amikor tőle eltávozott, betért egyik jóbarát-

jához, hol éjfél utánig teleszitta magát borral, pálinkával.

Ugy bandukolt hazafelé, mámoros fővel, egy sötét utcában.

Egyszerre pisztolydurranás zavarja meg az éj csöndjét, majd még egy. Aztán egy nagy, hörgő hangon elmondott káromlás — s Péter Tamás ur vérében fetrengve terült el a földön.

Az utca népe felriadt álmából, az emberek kiszaladtak az utcára, a közelben épp arra járt egy csendőrjárat. Elfogtak egy kuszált haju, vézna asszonyt, kezében a még füstlő gyertya.

A Péter Tamás felesége volt. Az embertelen férfi, miután kifosztotta mindenéből, kikergette a házból, s mikor az asszony visszajött, Péter uram megszökött. Szegény asszony éhezett, koplalt, végre is, miután két napig nem evett semmit, s megtudta ura tartózkodási helyét, egy lopott fegyverrel oltotta ki életét annak, aki az ő életét annyira elkeserítette.

Most már három éve Porteleken lakunk. Apám találománya fényesen bevált. Sokat jövedelmezett. A pénztárt teljesen rendbe hozta, mert az bizony előbb sokszor mutatott fel hiányt. Onnan volt ez, hogy számtalan esetben egy-egy megszorult birtokosért az évenyedi adót a sajátjából kölcsönözte minden

Magyarország és a Moderne Kunst. A híres berlini német folyóirat, a Moderne Kunst nálunk is országos közkeveltségnek örvend, mert a hangja előkelő, tartalma ismeretterjesztő, illusztrálása pedig mesteri. Ez a lap a jövő év elején, az utazási idény kezdete előtt, Magyarországról külön önálló füzetet ad ki s abban foglalkozik hazánk történelmi fejlődésével, mai politikai és gazdasági helyzetével, természeti szépségeinket pedig képekben és írásban fogja bemutatni. Ez a külön füzet a német birodalom figyelmét hazánkra fel fogja hívni, tehát alkalmas lesz az idegen forgalom fejlesztésére. Ugyanezért a kereskedelemügyi miniszter felkérte a városok polgármestereit, hogy a Moderne Kunst vállalkozását hathatós támogatásban részesítsék.

Névváltoztatás. Schoblocher György volt bezdáni lakos, jelenleg ujvidéki róm. kath. káplán, vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter engedélyével „Szirmai“-ra változtatta.

Hogyan mulatnak Vaskuton? Nem valami szép mulatságuk van a vaskutiaknak, az az egy bizonyos. Erről tanuskodik legalább a zombori vasuti osztálymérnökségnek a bajai járásbíróhoz beadott feljelentése. Ez a feljelentés elmondja, hogy Vaskuton állandó szórakozását képezi az ottani legényeknek az, hogy meglesik, amikor a vonat Baja vagy Zombor felől befut a vaskuti állomásokra és akkor ocsmány, trágár szavakkal üdvözik az utasokat, azonkívül pedig a legromdábbban, a legszemérmelenebbül viselik magukat, úgy hogy az utasok állandóan megvannak botránkozva a vaskuti állomáson. Vagy 20 legény ellen van feljelentés téve, akik az erkölcsellenes kihágást rendszeresen üzik.

Verekedő korcsmáros. Árnas Mihály ujvidéki korcsmáros a mult napokban este vendégeivel mulatott. Árnasnak azonban előbb fejébe szállt a saját bora, mint vendégeinek és így összekülönbözött velük. Árnas vad szitkokkal rontott az egyik vendégre, egy petróci tóra, kit úgy fejbe kőlított, hogy a szerencsétlen ember a súlyos ütéstől rögtön összeesett. Árnas ekkor kihozta a szomszéd szobából a fegyverét és ezzel előbb az utcán, majd az egyik török-kávéházban lövöldözni kezdett. A gyorsan ott termelt rendőrorjárat a fékevesztett embert letartóztatta és bekísérte a rendőrség börtönébe. Másnap a rendőrkapitány kihallgatta és miután a tót legényen elkövetett testi sértés oly súlyos természetű, hogy egyszerű kihágásnak nem minősíthette, áttette az ügyet az ügyészséghez.

kamat és jelentékenyebb szolgálat nélkül. Nagy hiba volt ez, mert azok az emberek mindig több-több szivességet követeltek, s mikor apám kijelentette, hogy nem teheti, akkor ezekből a legcselszövőbb ellenségek támadtak. Nem tehetek ugyan semmit, de mégis folytonos bosszúságot okoztak apámnak.

Ez volt egyik főoka, hogy távoztunk és másutt kerestünk szerencsét.

Meg is találtuk. Amióta Péter Tamás gázságiért életével lakott, békesség tért be a házba. Édesanyám megint otthon van és ismét a régi, gondos családanya. Én is otthagytam pályámat és a ház körül foglalatokodom. Nincs már szükség arra, hogy magam keressem meg kenyeremet és édesanyám azt mondja, jobb ha jó gazdasszony lesz belőlem.

Talán tudja már, vagy csak sejti, mi foglalja el szívemet?

A Péter Tamás gyilkosát felmentette az esküdtszék. Annyi borzalmas részlet került a nyilvánosságra, hogy az esküdtek megundorodtak a nőcsábító korhely bűneitől s felmentő verdiktet hoztak.

Aznap édesanyám magába zárkózva, nagyon szomorú volt.

Alighanem arra gondolt, hogyan tűrhette e gazember hízlekedéseit csak egy pillanatig is.

Esküvő. Adler Miska orosházai gyógyszerész f. hó 25-én esküdtött örök hűséget Löbl Leonának Oszivácon.

Elmerült malom. Apatinból jelentik, hogy Schönberger Miklós dunai malma a vasárnap nagy orkán következtében alámerült és a benne dolgozó két ember is a víz alá került, azonban mindketten megmenekültek. Egyikük kiuszott a partra, a másikat a víz sodra a malomhoz vitte, hol kimentették. A malomban levő 100 méter-mázsa buza is teljesen tönkrement. A kár 4000 korona.

Miloszavlyevits gyilkosa meghalt. A végzet türelmetlen volt Ulrich Jánossal, Miloszavlyevits Milán szabadkai ügyvéd és országgyűlési képviselő elvetemült gyilkosával szemben. Már egy éve, hogy a bűnhődő gyilkos súlyos beteg. A rabok kéréssel ellensége, a tüdővész támadta meg hatalmas szervezetét s e hó 24-én a budapesti gyűjtőfogházban kiszenvedett. Megdöbbentő, iszonyatos katasztrófa előidézője volt a most már szintén halott Ulrich János. 1905. október 20-án déli 1 órakor a sétáló Miloszavlyevit hátulról vasbotjával leütötte és az összerokadt képviselő koponyáját további ütésekkel teljesen szétrombolta. A szabadkai esküdtszék Ulrichot borzalmas büntetéséért tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélte. Ulrich János a gyilkosság idején negyven éves nagy trabális alakú ember volt s Szabadkán abban az időben naponta lehetett látni, amint vasbotjával kezében a Kossuth-utcán sétálgatott. Ulrichnak valamikor birtoka volt Bácsalmáson, de elitta, elprédálta. Miloszavlyevits egy pörét védte, amelylyel a bíróság elutasította s azóta Ulrich folyton zaklatta a képviselőt, ki eleinte apróbb pénzbeli segílyt is nyújtott a tönkrement kliensnek. Ulrich azonban mindnagyobb követelésekkel állt elő s legutóbb azt kívánta Miloszavlyevitől, hogy egy gözmalmot vegyen meg a részére. Ezt a kérését természetesen Miloszavlyevits nem teljesítette s Ulrichban ekkor érlelődött meg a gyilkos elhatározás. Epen most mult három éve, hogy a borzalmas bűntény szinte hihetetlen híre bejárta az egész országot s most már a gyilkos is a földöntúli bíró előtt áll, hogy számoljon véres munkájáért.

Végzetes beavatkozás. Binszki János bácsalmási legény állott kedden a szabadkai esküdtszék előtt halált okozó testi sértés büntetével vádolva. A bácsalmási fiatalság március 25-én mulatságot rendezett, melynek folyama alatt két legény: Szücs Antal és Vég Antal összeverekedtek. A verekedés láttára Binszki is odasietett és akként akart a veszedelmes összetűzésnek véget vetni, hogy botjával hatalmas csapást mért Szücs fejére. Az ütés oly erős volt, hogy Szücs szó nélkül, élettelenül terült el. A bíróság Binszkit négy és fél évi fegyházra ítélte.

Csőd. Az ujvidéki törvényszék Masiny György palánkai földműves és sertéske-reskedő és neje ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Szőke József palánkai ügyvéd neveztetett ki.

Döntvény vadászati ügyben. A belügyminiszter egy konkrét esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban kimondotta: Engedély nélkül vadászat miatt nem büntethető az, aki előzőleg a kérdéses területen a vadászatra engedéllyel birt bérőrszeget is fizetett és a bérlők egyike által azután a vadászattól eltiltatott, amely tilalomról azonban a vadőr által értesített.

A hálátlan vő. Szommer Pál bácsalmási lakos megbízta vejét, Beck Istvánt, hogy 23 hektoliter borát adja el, mit veje készségesen meg is tett. Azonban az érte járó 276 koronát zsebre vágta s családját összeszedve, bucsut intett a kapufának és utnak indult Németország felé. Szommer Pál feljelentésére a bácsalmási csendőrség táviratilag értesítette a többi csendőrséget s így Becket a határoni rendőrség elfogta s családjával együtt vissza toloncolta Bácsalmásra. A nála talált pénz 100 korona hiányával a főszolgabírói hivatalnál letétbe helyeztetett. A szabadkai ügyészségnél a jelentés megtétetett.

Leszakadt harang. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a napokban Zentán, az Árvai-féle iskola udvarán. Midőn egy iskolásfiu a tanóra megkezdésére az iskola udvarán levő rozoga állványon álló iskolai haranggal csengetett, a rosszul felerősített harang leszakadt és az éppen akkor a tanterem felé szaladó Prikodánovics Teréz fejére esett, aki ennek következtében súlyosan megsérülvén, elszedült. A súlyosan sérült leánykát a kórházba szállították. Délután a helyszínén vizsgálat végett megjelent Somogyi Mihály vizsgálóbíró megállapította, hogy a harang azért eshetett le, mert hibásan volt a csavar felülre reá erősítve és így idők folyamán a folytonos ide-oda lóbálás következtében mindig lejjebb csuszott, míg végleg felmondta a szolgálatot. A kisleány délután annyira magához tért, hogy a vizsgálóbíró kihallgathatta. A vizsgálat további során lesz megállapítható, hogy kit terhel a felelősség.

Megvert korcsmáros. Filipovity Boldizsár katymári lakos beszeszelt az új borból s tovább mulatni volt kedve. Elnevezett Patorcsity Mihály szintén katymári lakos korcsmájába. Patorcsity szépen figyelmeztette vendégét, hogy sokat ivott már, menjen haza. Erre Filipovity annyira dühbe jött, hogy a korcsmárost úgy megverte, hogy 20 napig tartó sérülést ejtett rajta. A vendég jogszabályait a bácsalmási járásbíró fogja megértetni Filipovitytal.

Teaestély.

A zombori jótékony magyar nőegylet által f. hó 25-én az Elefánt-szálló termeiben rendezett tea- és tombolaestélye úgy anyagiilag, mint erkölcsileg reményen felül jól sikerült. Előmozdította e sikert egyrészt az, hogy szebbnél szebb és értékes tombolatárgyak küldettek be, másrészt a nagyközönség számos személyes részvétele és megjelenése az estélyen.

Eltekintve ettől, azok sem feledkeztek meg a jótékony célt hathatósan támogatni, akik részint távollétük, részint más okok miatt akadályozva voltak az estélyen személyesen megjelenni. Mindazon jótékony adományokért, melyekkel a jölvő közönség kegyes volt az estély sikeréhez hozzájárulni, továbbá a személyes pártfogás oly szép nyilvánításáért hálás köszönetet mond ez uton az egylet elnöksége.

A részletes tudósítást a következőkben adjuk:

Kevéssel hat óra után igen élénk képet nyújtott az Elefánt-szálló nagyterme, ahol izlésesen tertett asztalok mellett foglaltak helyet a megjelenő hölgyek és urak, kiket páratlan ügyességgel és gyorsasággal szolgáltak ki a leányok.

A leányok ügyességének és fáradhatatlan közreműködésének köszönhető, hogy azok, kik teát óhajtottak, azt és egyéb szükségleteiket minden fennakadás nélkül gyorsan megkaphatták.

Este 8 órakor kezdetét vette a tombola, ami annál inkább fokozta az érdeklődést, mert a sok csinos tárgyól mindenki szeretett volna egy-egy emléket hazavinni. Az izgatott kedélyhangulat akkor emelkedett a legnagyobb fokra, mikor a nyereményekből már csak a 6 tombolatárgy került kijátszásra.

No, de ennek is vége lett és ekkor következett a tánc, mely alatt a leányok szives fázadozásaiért busás kárpótlást kaptak, mert — hála Istennek — a zombori ifjuság a megjelent honvéd és közös tisztikarral együtt kitétt magáért. Nem is panaszkodhattak a leányok, mert sokat táncoltak.

Azok névsorát, kik az estély költségeihez, tárgyak beküldése, jegyeik megváltása és

felülfizetések által hozzájárultak, ugyisint a részletes elszámolást is helyszűke miatt csak a lap következő számában közölhetjük. Itt csak azt emlíjük meg, hogy az összes bevétel 690 korona 80 fillér volt, ebből le számítva a 237 korona 20 fillért kitevő kiadásokat, maradt tiszta jövedelem 453 kor. 60 fillér.

A jelenvolt hölgyek névsora a következő: Bertolinó Sándorné, Buják Józsefné, Bruck Árminné, Berényi Incsi Budapest, Danninger Ádámné, Donoszlovits Vilmosné, Donoszlovits Erika, özv. Dokaupilné, Eperjessy Béláné, Fernbach Károlyné, Fratricsevi Gizzella, Gaál Pistáné, Garam Kálmánné, Gehring Edéné, Gehring Lenke és Mici, Gerlinger Pálné, Halm Ottóné, Halm Angela Madaras, Hoffmann Amália Bécs, Illin Dezsóné, Jovánovits Józsefné, Jovánovits Leona, Jusits Antalné, Jusits Margit, Keleti Gézané, Kende Ignácné, Kirchner Károlyné, Kirchner Madlén, Kohut Henrikné, Komáromy Gyuláné, Krudy Gézané, Mayer Béláné, Martin Tivadarné, Michelsz Jánosné, Mihályi Jánosné, Mihályi Irma, Németh Arturné, PocsKay Sándorné, Popovits Katica, Predragovits Konstantinné, Predragovits Lincsi, Preszly Jánosné, Preszly Nellie, Rittinger Antalné, Sági Samuné, Schäffer Józsefné, Scherer Rezsóné, Scheer Árminné, Schlieszer Sándorné, Schuth Henrikné, Szondy Mátyásné, Sztankovits Györgyné, Sztrilich Zsigáné, Sztrilich Fratricsevi Mária, Tantner Ottóné, Tárcazy Istvánné, özv. Tailszbauerné, özv. Trischler Ferencné, Vértesi Károlyné, Vértesi Adrienne, Weidinger Lajosné, Weszely Etelka, Wundszám Ida.

Továbbképző ipari tanfolyamok.

A zombori továbbképző ipari tanfolyam igazgatósága november hó 1-től kezdődőleg nyolc különböző tanfolyamot szervez következő beosztással:

1. Iparüzleti fogalmazás; tanár Sauer Sándor; az előadások nov. 1-től jan. 31-ig tartanak csütörtökön este 7—9, vasárnap d. e. 10—12; heti óraszám 4.

2. Ipari számtan és mértan; tanár Krump Vilmos; az előadások nov. 1-től jan. 31-ig tartanak kedden és szombaton este 7—9; heti óraszám 4.

3. Szerkezeti és ábrázoló mértan; tanár Király Lajos; az előadások nov. 1-től márc. 31-ig tartanak kedden és csütörtökön este 7—9 és szombaton este 7—8; heti óraszám 7.

4. Szabadkézi rajz; tanár Király Lajos; az előadások nov. 1-től márc. 31-ig tartanak szerdán este 7—10, szombaton este 7—8 és vasárnap d. e. 8—10; heti óraszám 7.

5. Építő ipari szakrajz; tanár Fehér Jenő; az előadások nov. 1-től márc. 31-ig tartanak hétfőn és pénteken este 7—9 és vasárnap d. e. 10—12; heti óraszám 7.

6. Cipész ipari szakrajz; tanár Szacsury József; az előadások nov. 1-től jan. 15-ig tartanak hétfőn és szerdán 7—10 és pénteken este 7—10; heti óraszám 8.

7. Szabó ipari szakrajz; tanár Bibert János; az előadások nov. 1-től jan. 15-ig tartanak hétfőn és szerdán este 7—10 és pénteken este 7—10; heti óraszám 8.

8. Alt. könyvvitel; tanár Sauer Sándor; az előadások febr. 1-től márc. 31-ig tartanak.

Az építőipari szakrajz tanfolyamra csak ácsok, kőművesek, épületlakatosok, asztalosok

és bádigosok, — a cipész tanfolyamra csak cipészek, — a szabó tanfolyamra csak szabók iratkozhatnak be; a többi tanfolyamra bármely szakmájú iparos, vagy iparos segéd beiratkozhat.

Egy és ugyanazon jelentkező több tanfolyamon is részt vehet.

A tanfolyamok ingyenesek és csak beírás alkalmával fizetendő: az iparüzleti fogalmazási, az ipari szám-mértani tanfolyamokban való részvételért 1—1 korona, az építőipari tanfolyamra 3 korona, a többire 2—2 korona.

Az előadásokat november 3-án kezdik meg. A szerk. és ábr. mértani, a szabadkézi rajz- és az építőipari rajztanfolyamokat a főgimnázium rajztermében, a többi tanfolyamot a felső keresk. iskolában tartják meg.

A beírások a felső keresk. iskola épületében okt. 29., 30. és 31-én este 6—7. és nov. 1-én délelőtt 10—11-ig történnek.

Gazdanap Adán.

A Bács Bodrog vármegyei gazdasági egyesület f. hó 25-én Adán szarvasmarha- és lódíjazást tartott. Az érkező vendégeket a pályaudvaron Ada község előjárósága és nagyszámú közönsége a tűzoltó zenekar hangjaival fogadta.

Király Lajos községi jegyző üdvözölte az egyesület kiküldöttét Törley Gyula egyesületi ügyvezető társelnök megköszöni a szíves fogadtatást, üdvözlő Ada község közönségét.

A vendégek az előállott diszfogatokon a község házára hajtattak, ahol a bíráló bizottság a következőképpen lett megalakítva:

Szarvasmarha bíráló-bizottság: Elnök Kiss Károly, jegyző Hesz Márton. Tagok: Bagary Kálmán ker. állattenyésztési felügyelő, Ács József, Engelmann Adolf földbirtokos, Frankl Bódog földmivesszék vezető, Király Lajos községi jegyző, Kovácsévi Szimó, Lepojev Rádó, Rosenberg József, Tóth János, Wolf József községi bíró.

Lóbíró-bizottság: Elnök Törley Gyula, jegyző Günther Ferenc. Tagok: Aradszky Ulászló, dr. Engelmann Jenő, Kádár Jenő, Novoszell János tanító, a zentai gazdakör titkára, Mrksity János országgyűlési képviselő, Szabó Sándor, Szőke József, Sztrilich Béla zentai járási főszolgabíró, Wámoscher Mihály szabadkai földbirtokos, Malonyai Béla zentai szolgabíró.

A megalakult bíráló bizottságok a községi vásártérre hajtva, megkezdtek működésüket. Be volt mutatva 18 drb bonyhádi jellegű telén, 28 üsző és 11 drb bikaborju.

Feltűnést keltettek a földmivesszék üszőborju.

Hamarosan a következő adatokat sikerült feljegyeznem:

Jácint kora: 1 év 4 hó, 441 kg. sulyu
Dajka kora: 10 hó 25 nap, 336 kg. sulyu
Boris kora: 10 hó 7 nap, 334 kg. sulyu
Franci kora: 5 hó 5 nap, 241 kg. sulyu

Ezen adatok eléggé igazolják folyton hangoztatott buzdításunkat — elsőrendű anyagot jól tartson a gazda, hogy szarvasmarhatenyésztésnél megtalálhassa számítását.

A bíráló-bizottság a következő kiállítók állatait díjazta:

Tehenek: I. díj 30 kor. Tóth János II. díj 20 kor. Szollár György. III. díj 10 kor. Sterbik Sándor **Eszközök:** Tápay István, Wineze Pál, Lepojev Rádó.

Üszők: I. díj 40 kor. Sterbik Sándor. II. díj 30 kor. Wineze Pál III. díj 20 kor. IV. díj 10 kor. Szollár György. **Eszközök:** Patak József, Nenádovits Miklós, Jolity János, Lajko Joachim, Holló József. Az adai m. kir. földmives iskola gyűjteményes kiállítás az üszőért arany díszlevelet nyert.

Eltett vezetve: 39 anyakanca, 29 egy éves kancacsikó, 7 drb 2 éves kancacsikó és 6 darab 3 éves kancacsikó

A bírálóbizottság a díjakat a következőképpen állapította meg:

I. osztály. Anyakanca. Okleveleket nyertek: Gortva József Obece (arany), Engelmann Adolf Ada (arany), Miskei István Zenta (ezüst), Vukov András Zenta (arany), Török Gáspár Ada (ezüst), Hevér Sándor Zenta (bronz). — **Eszközök:** Hočík István Ada, Úveges István Ada, Kaszás György Ada. **Pénzdíj:** Szoresik Sándor Zenta I. díj 80 kor., Bozsó János Zenta II. díj 60 kor., Török András Ada II. díj 60 kor., Kaszás Pál Ada III. díj 30 kor.

II. osztály. 3 éves kancacsikók. Oklevelek: Gerster Károly Obece (ezüst) **Pénzdíj:** Kaszás István Ada I. díj 50 kor., Szoresik Sándor Zenta II. díj 20 kor.

III. osztály. 2 éves kancacsikók. Oklevelek: M. kir. földmivesszék Ada (arany). — **Eszközök:** Gortva József Obece **Pénzdíj:** Bozsó János Zenta I. díj 50 kor., Nagypál Sándor Ada II. díj 30 kor., Szollár György Ada III. díj 20 kor.

IV. osztály. 1 éves kancacsikók. Oklevél: Szerb földmivesszék szövetsége Ada (ezüst). **Eszközök:** Hevér Sándor Zenta, Miskovits István Ada **Pénzdíj:** Kaszás István Ada I. díj 50 kor., Dragin Timó Ada II. díj 30 kor., Szollár János Ada III. díj 20 kor. és eszköze.

A bíráló bizottságok teendőik befejeztével Frankl Bódog igazgató kalauzusa mellett megtekintették a m. kir. földmives iskolát.

1/2 kor a község háza tanácstermében Törley Gyula elnök kiosztotta az odaitélt díjakat és eszközöket.

Kiosztás előtt hosszabb beszédben rámutatott a szarvasmarhatenyésztés előnyeire, több és jobb anyag tartására buzdítva a gazdákat.

Elismeréssel adózik a kancákat bemutatót gazdáknak. — Szerinte ily elsőrendű anyaggal még országos kiállításon is előállhatnánk. A kiállított csikóknak sem minősége, sem száma nem felelt meg a várakozásnak.

A gazdákat összetartásra, tömörítésre buzdítja, — ajánlja a gazdakör megalakítását.

Mrksics János országgyűlési képviselő az adaiak nevében mond köszönetet az egyesületnek a mai díjazás rendezéseért.

Törley Gyula elnök megköszöni a ma megnyilatkozott érdeklődést, ajánlja, hogy a mezőgazdaság fontos kérdéseinek propagálásánál zárjuk ki a politizálást, a nagy siessen a kicsinynek segítségére.

Díjkiosztás után az Erzsébet szálló disztermében 90 teritékű bankett volt, amelyen a vidékiek Ada község vendégei voltak.

A nagyszabású kitűnő menüt a tósztok sokasága fűszerezte.

Törley Gyula a kisgazdák atyjára: Darányi földmivesszékügyi miniszterre ürti poharát. Indítványára az asztaltársaság lelkesedéssel egyhangulag táviratilag üdvözlő a miniszter.

Sztrilich Kálmán főszolgabíró az agilisán működő gazdasági egyesület vezetőségét köszönti föl.

Günther Ferenc egyesületi igazgató a gazdaság igen fontos ágáról: a szarvasmarhatenyésztésről elmélkedik — a trágyatermesztés mély művelés fontosságát fejtegeti, a haladni akaró és tudó gazdákat köszönti.

Hesz Márton egyesületi megbízott a gazdakörök fontosságát hangoztatja, — az adai gazdákat a gazdakör megalakítására buzdítja.

Latky József plébános Fernbach Károly főispánra emeli poharát.

Mrksity János képviselő Ada község két rákfenejére: a legelőfelosztásra és lefoglalásra mutat rá — míg az ellentétek a községben el nem simulnak — gazdasági fejlődést nem remélhetünk.

Olyan szerinte Ada belügye, mint azon férjhezmenő színésznő, kinek mű fogai, mű keblei és mű lábai vannak — reméli, ha a torlaszok eltűnnek, úgy az egyesületnek Adán is erős szervezete leend.

Novoszell János a rendezőséget élteti.

Illusztris elnökünké a zárszó! Az asztaltársaság lelkes éljenzése közt mond bucsut Ada község közönségének.

Egy szép nap kedves emlékeitől áthatva, 2 órakor a vendégek bucsut mondtak Ada községnek.

Inhoff József.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XXXVII. SZAMU KIMUTATÁS.

Áthozat 9171.74 K

408. *Kulai járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Bétsy Jakab 1 kor., Bozzay Béla 1 kor., Hiltl Sándor 1 kor., Knézy Miklós 1 kor., Radics Aladár 1 kor., Schick Ernő 1 kor., Schuller Ottó 1 kor., Sztrilich Béla 5 kor., Varga Károly 1 kor., összesen 13.— K

409. *Martonos község* előljárósága gyűjtőívén adakoztak: Bíró József 50 fil., Martonos község előljárósága 50 kor., Nagy Mihály 1 kor., Szávits Emil 2 kor., összesen 58.50 K

410. *Olublói járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Podolin községben: Faix Róbert 2 kor., N. N. 20 fil., N. N. 20 fil., N. N. 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Olvashatlan 30 fil., Szirnovszky Ede 1 kor. 5.70 K

411. *Facseti járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakozott: Facset község mint erkölcsi testület 5.— K

412. *Hódmezővásárhely th. város* gyűjtőívén adakozott: Hódmezővásárhely th. város 20.— K

413. *Mátételke község* gyűjtőívén adakoztak: Bene József 1 kor., Franczskovits Miklós 1 kor., Jubász Gyula 1 kor., Knézy Brunó 1 kor., Mátételke község mint erkölcsi testület 10 kor., Piukovits Barnabás 2 kor., Piukovits Boldi zsár 1 kor., Piukovits Illés Mihály 1 kor., Piukovits Márk 1 kor., Piukovits Pál Antal 2 kor., Piukovits Péter 20 fil., Rómy Szaniszló 1 kor., összesen 22 20 K

414. *Zombori iparosok önszegélyző szövetsége* gyűjtőívén adakozott: Zombori iparosok önszegélyző szövetsége 10.— K

415. *Regőce község* előljárósága gyűjtőívén adakozott: Regőce község 20.— K

416. *Gödöllői járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Domony község 2 kor., Mogyoród községben: Kamarás Lajos 20 fil., Tóth József 10 fil., Triviczky Gyula 20 fil. 2.50 K

XXXVIII. SZAMU KIMUTATÁS.

417. *Apatini kincstári erdőhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Baumgartner Emánuel 1 kor., Bokor Róbert 2 kor., Dániel Géza 1 kor., Dobrovits László 1 kor., Friebeisz Gyula 1 kor., Hamernyik Béla 1 kor., Illés Vidor 1 kor., Iváncsó Bertalan 1 kor., Krause Tivadar 1 kor., Láncezy Antal 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Ondrus Gyula 1 kor., Párnai Attila 5 kor., Szeidel József 1 kor., Tomsányi Lajos 1 kor., Trauer Gyula 1 kor. 21.— K

418. *Kovalszky Lajos* Ujverbász, gyűjtőívén adakozott: Kovalszky Lajos 2.04 K

419. *Budapesti m. kir. folyam-mérnöki hivatal* gyűjtőívén adakoztak: Benkert Dezső 1 kor., Filep Károly 2 kor., Molnár Lajos 2 kor., Repesényi Rezső 2 kor., Szabó Nándor 2 kor., Winkelhoffer Antal 1 kor., Wirthl József 2 kor. 12.— K

420. *Ösv. Halász Gedeonné szül. Schweidel Anna* Kápolnásnyék, gyűjtőívén adakoztak: dr. Halász Gedeon 10 kor., Halász Gedeonné 20 kor., Kápolnásnyéki segélyegylet 5 kor., Kenessey Kálmán 10 kor., N. N. 1 kor., Urházy Sándor 4 kor. 50.— K

421. *Budapesti Filharmoniai Társaság* (m. kir. Operaház) gyűjtőívén adakozott: Filharm. Társaság 10.— K

422. *Nagykátai járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakozott: Tóalmás (Pestmegye) község 10.— K

423. *Pomázi járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakozott: Dunabogdány község közönsége 10.— K

424. *Hajduböszörményi kir. járásbíró-ság* gyűjtőívén adakoztak: Munkácsy Lajos 20 fil., Székely Péter 20 fil., Takács Sándor 50 fil., Terestényi Dániel 1 kor., Tomori Sándor 1 kor., összesen 2.90 K

425. *Kiskér község* előljárósága gyűjtőívén adakoztak: Brucker Keresztély 60 fil., Kinkely János 40 fil., Korbai Pál 5 kor., Steiner Jakab 1 kor., Zahn Jakab 3 kor., Zimmermann Mihály 1 kor. 11.— K

XXXIX. SZAMU KIMUTATÁS.

426. *Tiszafüredi Ipartestület* gyűjtőívén adakozott: Tiszafüredi Ipartestület 5.— K

427. *Fásztuss Elek* gimn. tanár Szatmárnémeti, gyűjtőívén adakozott: Valaki 2.— K

428. *Nagyszombeni erdőfelügyelő-ség* gyűjtőívén adakozott: K. Bogdán Géza 2.— K

429. *Székelykeresztúri járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Böröd községben: Czetrán Jakab 20 fil., Notta Gyula 20 fil., Szalontai Béla 50 fil., Török Ferenc 50 fil., Bözödujfalun: Geréb Dénes 20 fil., összesen 1.60 K

430. *Győr sz. kir. város* gyűjtőívén adakozott: Győr sz. kir. város 10.— K

431. *Gödöllői kincstári erdőhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Lágler Gyula 1 kor., Mezey Rezső 1 kor., Rajtsán János 2 kor. 4.— K

432. *Pétervársári járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Gávenda Antal 20 fil., Láncezy Izidor 20 fil., Markó Lajos 20 fil., N. N. 20 fil., Olvashatlan 40 fil., Reinitz Sámuel 40 fil., összesen 1.60 K

433. *Ceglédi Ujság szerkesztő-sége* Cegléd, gyűjtőívén adakoztak: Agai Ferenc 1 kor., Braun Abraham 1 kor., Elefánt Gyula 1 kor., Fekete Ernő 60 fil., Olvashatlan 1 kor., Marosy János 1 kor., Olvashatlan 50 fil., Olvashatlan 50 fil., Olvashatlan 2 kor., S Nagy Lajos 1 kor., ifj Szabó Károly 1 kor., Udvardy János 1 kor., Varga Mihály 1 kor., Végh Ferenc 1 kor., Végh Károly 1 kor., Zsengeller Gyula 1 kor., összesen 15.60 K

434. *Szolnok—csongrádi tiszabalparti ármentesítő társulat* gyűjtőívén adakozott: Kövér János társ. elnök Cibakháza 10.— K

XL. SZAMU KIMUTATÁS.

435. *Hódásági járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Csala Sándor 1 kor., Ergh Lajos 40 fil., dr. Hofbauer Miklós 1 kor., ifj. Hrubányi Illés 40 fil., Leinweber György 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Réh János 50 fil., Rumbach Lajos 1 kor., Szemző Károly 2 kor., Wissinger Richárd 1 kor., Hrubányi Ferenc 40 fil., összesen 9.70 K

436. *Dicsőszentmártoni Ipartestület* gyűjtőívén adakoztak: Belényesi Samu 20 fil., Benyamin Márton 20 fil., Benyoczi Balázs 20 fil., Bernáth Árpád 40 fil., Dontál Márton 20 fil., Elsässer Miklós 20 fil., Fulöp Mihály 20 fil., Jánosi János 20 fil., Molnár Béla 20 fil., Molnár Lajos 20 fil., Mozes Leopold 30 fil., Olvashatlan 20 fil.,

Ortinam János 20 fil., Pataky Ilona 30 fil., Pethő István 20 fil., Seidner Mihály 20 fil., Székely János 20 fil., Szinte Lajos 1 kor., Sztójka 20 fil., Zrini József 40 fil., összesen 5.40 K

437. *Zalaegerszegi m. kir. pénzügyőrség* gyűjtőívén adakoztak: A. M. Ö. 20 fil., Fischer Mór 40 fil., Fuksz Samu 20 fil., Fűredi Béla 40 fil., Fürst Adolf 20 fil., Grumbaumné 20 fil., Kluger József 1 kor., Korein József 30 fil., Kovács Ferencné 20 fil., Laszkovits Sándor 1 kor., Mandler Izidor 1 kor., Mattersdorfer Zsigmondné 1 kor., N N 20 fil., Nagy Dezső 40 fil., Pintér Sándor 40 fil., Rákes József 20 fil., Rechnitz Lázár N. 20 fil., Rosenberger Vilmos 40 fil., Springer József 30 fil., Steiner Józsefné 30 fil., Steiner Lipót 30 fil., Schwartz Jakab 20 fil., Schwartz Mór 30 fil., Szilbermann Fulópné 20 fil., összesen 9.40 K

438. *Szentesi Ipartestület* gyűjtőívén adakozott: Szentesi Ipartestület 5.— K

439. *Tordai járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakozott: Alsó és Felsőszentmihály község 2.— K

440. *Ungvári Ipartestület* gyűjtőívén adakozott: Az ungvári ipartestület 2 — K

XLI. SZAMU KIMUTATÁS.

441. *Báthori Miklós* Zombor, gyűjtőívén adakoztak: Báthori Miklós 2 kor., Hofstatter József 1 kor., Krausz Andor 1 kor., Krix József 1 kor., Mandarin György 1 kor., Schvara Frigyes 1 kor. 7.— K

442. *Makói m. kir. adóhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Makó város közönsége 3.10 K

443. *Monori járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Tápiószáp községben: Beck Samu 1 kor., Freskó Pál 40 fil., Uzseka János 1 kor., összesen 2 40 K

444. *Békésvármegye alispánja* gyűjtőívén adakoztak: Gyulavári község 10 kor., Köröstárcsa község 1 kor., Mezöberény község 5 kor., Ócsöd község 5 kor., Szarvas község 5 kor., Tótkomlós község 2 kor. 28.— K

445. *Szilágyi község* előljárósága gyűjtőívén adakoztak: Balázs István 20 fil., Csábi János 10 fil., Dudás János 10 fil., Erdősi János 20 fil., Franczia János 20 fil., Gálik István 20 fil., Hodoli István 1 kor., Kanyó Ferenc 20 fil., Kanyó Mihály 40 fil., Kartali Antal 1 kor., Kecskés István 50 fil., Keszeg Ferenc 10 fil., Kiss István 20 fil., Komáromy Mihály 20 fil., Korszós József 30 fil., Kovács Mihály 20 fil., Kovarik Mihály 10 fil., Kovács tanító 30 fil., Mészáros Mátyás 20 fil., Mihalek Mihály 1 kor. 50 fil., Nagy József csonka 10 fil., Nagy Mihály 30 fil., Pelva József 27 fil., Paróczy István 20 fil., Szilágyi község 5 kor., Toldi Antal 10 fil., Tóth Péter 30 fil., Visinka József 11 fil. 13 58 K

446. *Brassói m. kir. posta és távírdahivatal* gyűjtőívén adakoztak: Bacsoni József 1 kor., Edelstein Ármán 1 kor., Gaal Zsigmond 1 kor., Györfly Bódog 1 kor., Jancsó Gerő 1 kor., Redits Gyula 1 kor., Schmidt Mihály 1 kor., Zágoni János 1 kor., összesen 8.— K

447. *Turánszky Tamás* Liptószentmiklós, gyűjtőívén adakoztak: dr. Matuska Péter 5 kor., Thuránszky Tamás 10 kor., összesen 15.— K

Összesen 9614.96 K

Vajevich Alajos,
pénztárnok.

HIRDETÉSEK.
BUDAPESTI
Szivattyú- és Gépgyár Rt.
 = BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.
 = MINTARAKTÁR =
 kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.
HAZAI GYÁRTMANY.
 345-35-18 35-19

lakások,
 lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és kereskedelmi célra nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre. Üzletek adás-vétele. Jelzálogo kölcsönök I., II. helyre. o Állások mindenkinek ingyen.
 o o Válaszbélyeg. o o
 Elsőrangú ajánlatok:
HUSZÁR A.,
 Budapest, V., Mérieg-u. 2.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók. Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mészt** Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. Több vagon rendelésnél **aranyedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb árakon szerzethetők be.

Tisztelettel 100-27

MERKL JÁNOS SZOND,
 Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Tűzifa eladási hirdetmény.

Alulírott szállít:

1 vagon 100 mm. cserhasábfát nasici állomásról **136 K.**

1 vagon 100 mm. bükkhasábfát nasici állomásról **126 K.**

Zombori állomásig vasuti fuvar mérlegdíjjal együtt **36 K 20 fill.**
 Zombor, 1908. október hó 23.

Cservenka Lajos
 438 Zombor, Dob-utca 9. szám. 3-2

50-49
„Blickensderfer“
 eredeti amerikai **írógép,**
 azonnal látható írással.
 Tiszta acél-szerkezet. Gyönyörű szép írással. Az írógépek legolcsóbbja.
 149-30-25 Á r a :
teljes felszereléssel csak 300 K.
 Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítanak.
 Amerikai irodai butorok mintatelepe.
 Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
 V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)
 Állandó raktár és képviselő Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
 műszer- és látszerész Zomborban.

ITT MEGRENDELHETŐK:
 VÁLTÓK
 GYASZLAPOK
 SZÁMLAK
 LEVÉLFEJEK
 NÉVJEGYEK
 ELJEGYZÉSI ÉS
 ESKETÉSI KARTYÁK
 SÍMA- ÉS
 DOMBORNOMATU
 MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KONYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
 ÉS A
 KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:
 HIRLAPOK
 MŰVEK
 NAPTÁRAK
 TÁBLÁZATOK
 FALRAGASZOK
 KÖRLEVELEK
 TÁNCVIGALMI
 MEGHÍVÓK
 TÁNCRENDK
 ÉTLAPOK

Hirdetmény.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet 1908. november hó 8-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja.

Az igazgatóság.

T á r g y:

1. Leköszönés folytán üresedésben levő igazgatói és esetleg aligazgatói állásoknak választás utján való betöltése.

2. A szövetkezet kebelében levő zálogintézet feloszlata.

3. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban adandók be.

Eladó ház.

A Szelencsében, Csihás Benő utca 13. sz. alatt levő öt szobából, fürdőszobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló ház szabad kézből eladó. Bővebb megtudható:

Teltsch Gáspár

optikusnál Zomborban, Kossuth Lajos-utca.

ELADÓ

15 drb sztanisicsi
- takarékpénztári -
részvény. — Cim a
kiadó hivatalban.

3-3

2539. sz. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község elöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező 3 drb piros-tarka tenyészbika Csonoplya község-házánál 1908. évi november hó 2-ik (második) napján délelőtt 10 (tíz) órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Csonoplya, 1908. évi október hó 28-án.
Patacsics Dániel, Kopping Adám,
jegyző. bíró.

Kitüntetések:

Arad
Budapest I.
Budapest II.
Bécs
Belgrád
Lovrin
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

Magyar állami nagy aranyérem.

Őszi szállításra előjegyezhető

REITTER OSZKÁR

főkapitány fajbaromfigazdaságában

Nagybecskereken

fajtiszta telivér baromfiak:

	him	tojó
Angol emdeni liba darabja korona	25	25
Valamivel gyengébb " "	20	20
Sárga orpington " "	10	8
Fehér orpington " "	15	10
Pekingi kacsa " "	10	8

5221. sz. kig. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Magyarkanizsa községben (Adorján külsőségben) lemondás folytán megüresedett községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazását képezi: 300 korona készpénzfizetés havi előleges részletekben.

Felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képzettségüket igazoló okmányokkal, továbbá születési anyakönyvi kivonattal is felszerelt kérvényüket hozzám november hó 15-ig adják be. A később érkezőket figyelembe nem veszem.

Zenta, 1908. évi október hó 22.

Sztrilich,

főszolgabíró.

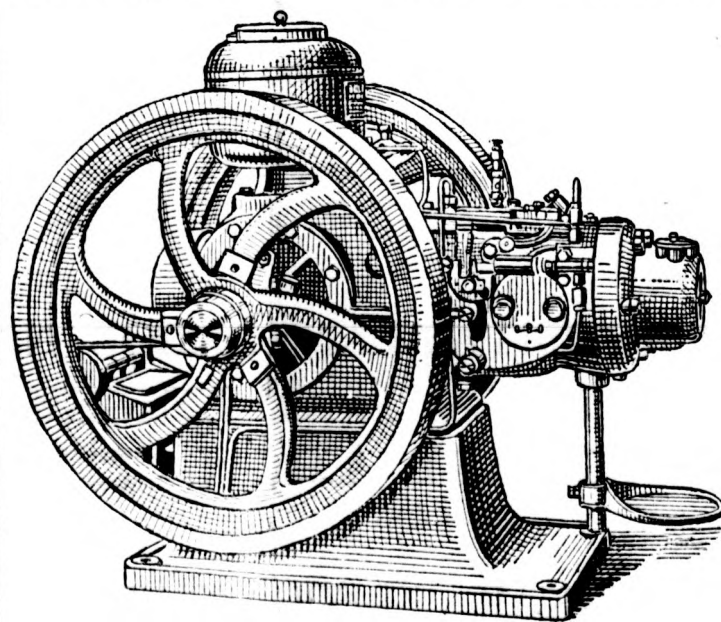
433-2-2

Eredeti svéd gyártmányu

BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK és LOKOMOBILOK.

∴ LEGOLCSÓBB ÜZEM MÁR KIS MOTOROKNÁL IS ∴

Költség 12 Bp. motornál évi 3000 munkórára:

Bolinders nyersolajmotornál nyersolajra ca. 1260 K. Benzinmotornál adómentes benzinre ca. 2500 K. Gőzgépnél szénre és fűtőre ca. 3000 K.

Tehát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban.

ca. 4 1/2 év alatt benzinmotorral szemben.

ca. 3 1/2 év alatt gőzgéppel szemben.

Pénzügyöri ellenőrzés nincsen. Kezeléshez nem kell gépész.

Könnyen kicserélhető alkatrészek.

Gyors üzembehelyezés.

Robbanás nyersolajnál kizárva.

Csekély hűtővízfogyasztás.

Önműködő központi kenés.

Legjobb hajtóerő bármely üzemhez.

Nyersolaj lokomobilokat cséplőgépekkel is szállítunk.

Referenciákkal, szakszerű felvilágosításokkal, ismertető prospektusokkal s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,
gépraktár és műszaki iroda. — Motor osztály.

BUDAPEST, Váci-körut 26.

Táviratcim: USZÓ Budapest.

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyomdájából Zomborban.